

Is Festas de Sartu

In Tortolì, cada annu, intre sa de tres domìnigas de austu e sa segunda domìniga de cabudanni si tzèlebrant Is Festas de Sartu, est a nàrrere is festas in onore de is santos chi sunt dedicadas is tres crèsias de de Santu Lussòriu (sa de tres domìnigas de austu), Santu Millanu (ùrtima domìniga de austu o prima domìniga de cabudanni) e su SS. Sarbadori (segunda domìniga de cabudanni).

Pro cadauna de is tres festas est elègidu unu comitadu chi s'òcupat de fàghere "sa gica" est a nàrrere sa collida de is fundos netzessàrios pro is festas e de organizare is tzelebratziones siat religiosas siat tziviles.

Is tres festas sunt acumonadas dae s'antigu rituale de s'imbidu, chi est tramandadu dae generatzione in generatzione e chi s'acumprit sa chenàbura a merie in su tzentru istòricu de Tortolì, in sa pratza de sa crèsia dedicada Sant'Andria. Si tratat de una bera e astaria pùblica, durante sa cale su mègius oferente s'agiùdicat su giale chi at a serbire a giùngere is boes impreados pro tragare su còciu cun s'istàtua de su santu. Su binchidore, s'imbidadori, at a tènnere s'onore de carrare s'istàtua finas a sa cresiedda de su campu (figg. 1-2).

Fig. 1 - Sa teca cun is rlicuias e s'istàtua de S. Lussòriu

Fig. 2 – S'istàtua de santu Millanu

Durante s'imbidu pro su SS. Sarbadori, in prus de su giù, ddoe est sa possibilidade de s'agiudicare fintzas s'onore portare in protzessione s'istaduedda de Santu Sarbadoreddu (su Pìpiu Gesùs, fig. 3).

Fig. 3 – S'istaduedda de Gesù Bambinu -Santu Sarbadoreddu

Custu rituale particulare meda, de origine ispagnola, in Sardigna est presente in Tortolì ebbia, ca in is àteras biddas s'est ispèrdidu. Su sàbadu a merie, a pustis de àere ammaniadu su còciu e àere agiuntu is boes, cumintzat sa professone chi, movende dae sa crèsia de Sant'Andria, carrat s'istàtua de su santu a sa cresiedda de su campu a issu dedicata (figg. 4-5-6). Inoghe, a pustis de sa funtzione religiosa e su càntigu de is còcius (lodes chi contant sa vida de su santu), si festat cun càntigos e ballos traditzionales. Sa domìniga a merie su bultu de su santu est leadu in professone conca a sa crèsia de S. Andria.

Fig. 4 – Su còciu cun s'istàtua de Santu Lussòriu

Fig. 5 Is cavalleris chi acumpàgnat s'istàtua de Santu Lussòriu.

